

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จัดทำโดย :
หน่วยตรวจสอบภายใน

องค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง
อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ตุลาคม ๒๕๖๔

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอแท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตภาครัฐ

หน่วยตรวจสอบภายใน ผู้รับผิดชอบในการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสระโพ้นทอง จึงได้จัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน ๑ กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๑ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพ้นทอง จัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

จัดทำโดย : หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลสระโพ้นทอง

สารบัญ

	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
ความหมาย	๑
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
การวิเคราะห์ความเสี่ยง	
● การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๑
● การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๒
● เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)	๒-๓
● การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)	๔
● แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- (๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
- (๒) ด้านความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- (๓) ด้านความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการความเสี่ยงภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพ้นทองที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ด้านความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการความเสี่ยงภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นเงินสด

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้าบัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่ายแล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	UnKnow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น) ✓

วิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้าบัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน		✓		

เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
- ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก
- ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล /พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับรุนแรง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับไม่รุนแรง
- ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตาราง Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้า บัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	๒	๑	๒

ตาราง ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอน SHOULD
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้า บัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	๒	

ตาราง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้า บัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	✓		

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อถึงผู้ใช้บริการและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้า บัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	พอใช้			

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

๕

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสระโพรงทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้นให้ เกิดการทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง					มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง		
1	การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นเงินสด	การยกยอกเงินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุมีทั้งการจ่ายแบบที่โอนเข้าบัญชีผู้มีสิทธิ และจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ในกองงานที่รับผิดชอบ จะไปถอนเงินสดที่ธนาคารแล้วออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้มีสิทธิก็จะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน ซึ่งหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่าย แล้วไม่ส่งคืนคลัง อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน	1.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดและไว้วางใจ 2. เจ้าหน้าที่อาจมีปัญหาทางการเงิน	1.หากมีเงินเหลือจ่ายควรนำส่งคืนคลังภายในวันนั้น				✓		1.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบถามและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2. แต่งตั้งพนักงาน/เจ้าหน้าที่มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ในการจ่ายเบี้ยยังชีพ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการยกยอกเงิน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง : หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลสระโพรงทอง

ชื่อ ผู้รายงาน : นางสาวสาวิตรี ภาษา

การรายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลสระโพทอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นเงินสด
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การยกยอกเงินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	เนื่องจากการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ มีทั้งการจ่ายแบบโอนเข้าบัญชีและการจ่ายเป็นเงินสด โดยพนักงาน/เจ้าหน้าที่ ในกองงานที่รับผิดชอบ โดยจะถอนเงินสดที่ธนาคาร แล้วนำเงินออกไปจ่ายให้กับผู้มีสิทธิ ตามหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งผู้มีสิทธิจะมารับด้วยตนเอง หรือมีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมารับแทน และหากในรายที่ไม่มารับเงินสดในวันนั้น ทำให้มีเงินเหลือจ่ายและไม่ได้นำส่งคืนคลังภายในวัน อาจทำให้มีการนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน
มาตรการป้องกันเพื่อไม่เกิดการทุจริต	1. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด 2. แต่งตั้งบุคคล พนักงาน/เจ้าหน้าที่มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ในการจ่ายเบี้ยยังชีพ
ระดับของความเสี่ยง	ปานกลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคคล พนักงาน/เจ้าหน้าที่ ไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการยกยอกเงินค่าธรรมเนียม
ผลการดำเนินงาน	ยังไม่มีเรื่องร้องเรียน
ผู้รายงาน	นางสาวสาวิตรี ภาษา
สังกัด	หน่วยตรวจสอบภายใน อบต.สระโพทอง
วันเดือนปีที่รายงาน	15 มกราคม 2564